

Воловик Наталія Іванівна Внесок В. І. Масальського у становлення і розвиток методики російської мови в Україні : Автореферат / Н. І. Воловик // Ін-т педагогіки АПН України . – К., 2010. – 22 с. – URL: <https://goo.su/4fJr>. – Дата звернення: 23.02.2021.

Кушнірова Л. В. Роздуми В. І. Масальсь - кого стосовно принципів побудови шкільного курсу фонетики і граматики : Тези наук.-практич. конф. у м. Одеса, 2012 / Л. В. Кушнірова / Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка. // Збір. наук. праць SWORLD: ООО "НАУЧНЫЙ МИР". Т.16, 2012. - № 1 (31 ст.) – С. 83-84. - URL: <https://sworld.com.ua/konfer26/543.pdf>.

Сава Христофорович Чавдаров : до 120-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Пеева С. П., Айвазова Л. М. ; авт. вступ. ст.: Березівська Л. Д., Бондар Л. С. ; наук. консультант Березівська Л. Д. ; наук. ред. Рогова П. І.]. – К. : Нілан-ЛТД, 2012. – 213 с. – (Сер. «Видатні педагоги світу» ; вип. 8). – [Про Масальського В. І.]. - С.9, 78, 122, 204, 471,474, 480. - URL: <http://biography.nbuv.gov.ua/data/data/bibliogr/3173.pdf>. – Дата перегляду: 23.02.2021.

Слово, яке тебе обирає : Збірник на пошану професора Володимира Моренця // Видав. дім "Киево-Могилянська академія", 2013. – С.6. – URL: <https://goo.su/4FKR>. – Дата перегляду: 23.02.2021.

Кушнірова Л. В. Аналіз В. Масальським розвитку методичних поглядів видатних учених : Тези наук.-практич. конф. у м. Одеса 16-26 грудня 2014 /Л. В. Кушнірова / Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка // Збірник наукових праць SWORLD: ООО "НАУЧНЫЙ МИР". Т.11. - №4 (28 ст.). – С. 36-37. – URL: <https://www.sworld.education/konfer37/180.pdf>.

Професори Київського університету : біогр. довід. / [упоряд. С. Ю. Алтухова, К. В. Бойко, І. В. Ващенко та ін.]. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2014. – 591 с. – URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1593032.-Дата перегляду: 23.02.2021.

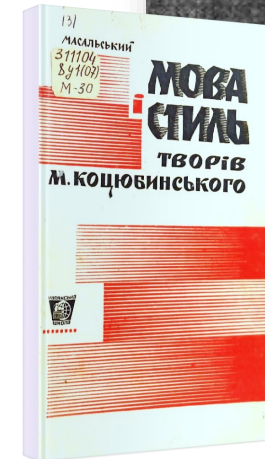
Кушнірова, Лариса Методичні погляди і рекомендації В. І. Масальського щодо граматичного розбору в середній школі / Лариса Кушнірова // Українська мова і література в школі. - 2015. - № 4. - С. 28-32. - Бібліогр.: 9 назв. - URL: <https://goo.su/4Fkr>. – Дата перегляду: 23.02.2021.

Кушнірова, Л. Методичні поради В. І. Масальського щодо підвищення ефективності уроку мови / Л. Кушнірова // Українська мова і література в школі. – 2015. – № 1. – С. 2–5. – Бібліогр. в кінці ст. - URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=582003. - Дата перегляду: 23.02.2021.

С. І. Очеретянко Масальський Володимир Іванович / С. І. Очеретянко // Енциклопедія Сучасної України: ел. версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. - URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=64144. - Дата звернення: 23.02.2021.

Мовознавці України

*125-річчя від
дня народження*

Редакційно-видавничий відділ
КЗ “Запорізька обласна універсальна
наукова бібліотека” ЗОР
69600, Україна, м. Запоріжжя,
проспект Соборний 142, каб. 3-А,
електронна пошта: rvs.zounb@ukr.net,
web: <https://zounb.zp.ua>

**Володимир Іванович
Масальський**

Запоріжжя
2021

Біографія

Володимир Іванович Масальський (13 (25) липня 1896, Київ – 14. січня 1979, Київ) – мовознавець.

Закінчив історико-філологічний факультет Київського державного університету у 1920.

Працював у навчальних закладах Бердянська, Таганчі, Білої Церкви та інших міст України. Упродовж 1920-1922 рр. Масальський викладав українську та російську мови в Бердянському педагогічному технікумі та в інших навчальних закладах, а також на вчительських курсах.

У 1922-1925 рр. був викладачем та інспектором шкіл на Чорнобильщині, Корсунь-Шевченківщині, у 1925-1927 рр. – інспектором на Білоцерківщині.

Працював над удосконаленням форм і методів викладання української та російської мов, ділився своїми знаннями й набутим практичним досвідом з учителями.

У 1925 р. став членом Білоцерківського окружного методкому. У 1929 р. за дорученням окружного методкому організував у м. Білій Церкві методкабінет, яким завідував до 1930 р. Водночас продовжував у діяльність викладача. Викладав у Білоцерківському педагогічному технікумі мову, історію мови, загальне мовознавство, методику української і російської мов, теорію літератури (української, російської, західної). Навчаючись в аспірантурі при Науково-дослідному інституті мовознавства Академії наук УРСР, В. І. Масальський успішно поєднує науково-дослідницьку і педагогічну діяльність.

У 1931-1933 рр. він викладає методику мови і літератури у Київському інституті професійної освіти, у Київському вечірньому університеті для вчителів, керує семінаром з методики мови для аспірантів-україністів НДІ мовознавства.

З 1933 року працював науковим співробітником Інституту мовознавства АН УРСР, керує секцією стилістики до 1937 р. У 1933-1935 рр. – професор методики мови у Київському польському педагогічному інституті. У 1933-1936 рр. читає курс методики мови і літератури у Київському державному університеті, а з 1937 по 1940 рік з дозволу Інституту мовознавства Академії наук УРСР читає цикл лекцій з методики мови і літератури в Рогачівському вчительському інституті у Білорусії. Завідував кафедрою слов'янської філології Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

Помер Масальський В.І. 14 січня 1979 року. Його перу належить близько 200 наукових праць.

Праці у фондах ЗОУНБ:

Масальський В. І. Вивчення російської та української мов у середніх школах УРСР і завдання методики мови. - К.: Вид-во Київського ун-ту, 1955. - 130 с.

Масальський В. І. Нариси з історії розвитку методики викладання української та російської мов у загальноосвітніх початкових і середніх школах УРСР. / В.І. Масальський - К., 1962. - 204 с.

Масальський В. І. Мова і стиль творів Коцюбинського / В. І. Масальський . - К.: Рад. Школа, 1965. - 126 с.

Масальський Владимир Иванович Преподавание русского языка в средней школе (принципы, методы, уроки) / В. И. Масальский. - 1977.

Література про життя та наукову діяльність :

Л. В. Кушнірова. Внесок В. І. Масальського у професійну підготовку майбутнього вчителя / Л. В. Кушнірова // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. - 2003. - N 13. - URL: <http://eprints.zu.edu.ua/1921/1/03klvpmv.pdf>.

Кушнірова Л. В. Дослідження В. І. Масальським передового педагогічного досвіду вчителів-словесників / Л. В. Кушнірова / Педагогічні науки: Збірник наукових праць. Частина перша. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2004. - С.29-35. - URL: <https://goo.su/4fkV>. - Дата перегляду: 23.02.2021.

Березівська, Л. Д. Масальський Володимир Іванович (1896–1979) / Л. Д. Березівська // Українська педагогіка в персоналіях : навч. посіб. для студ. вузів : у 2 кн. / за ред. О. В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – Кн. 2 : ХХ століття. – С. 420-424. - URL: <https://goo.su/4fkV>. – Дата звернення: 23.02.2021.

Любов Шепель Масальський Володимир Іванович : Українські історики ХХ століття: Біобібліографічний довідник / Л. Шепель / Інститут історії України НАН України. - Київ, 2006. ~ Вип. 2, ч.3. -315с. (Серія “Українські історики”). - с.137. - URL: <http://history.org.ua/LiberUA/966-02-3868-1/966-02-3868-1.pdf>.

Воловик, Н. Из истории исследования параллельного изучения украинского и русского языков : о методическом наследии В. И. Масальского / Н. Воловик // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 9. – С. 63-64. - URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=380121. - Дата перегляду: 22.03.2021.